

Betonhuis
Betonmortel

Wat beton mogelijk maakt

Duurzaamheidsverslag betonmortelindustrie

Duurzaamheidsverslag betonmortelindustrie

Dit is een geweldig moment om het over beton te hebben. Sinds jaar en dag vaak en op grote schaal gebruikt, en als bouw materiaal niet weg te denken uit onze industrie. Maar hoe goed zijn we eigenlijk op de hoogte van haar ware potentieel?

De voordelen

De voordelen van beton zijn talrijk. Het kent haast oneindig veel toepassingen. De benodigde grondstoffen zijn ruim beschikbaar. En ook voor de verwerking van secundaire grondstoffen leent het product zich uitstekend. Welk ander bouwproduct kan aan het eind van haar functionele fase 100% hergebruikt worden en als grondstof dienen voor zichzelf?

"De voordelen van betonmortel zijn talrijk."

Volgens de sector betonmortel van Betonhuis schuilt juist in die eigenschap een grote kracht. Ze maakt dat de betonmortelindustrie al decennialang een grote rol speelt in de circulaire economie: een industrie die kiest voor hergebruik in plaats van verspilling. In een mooie beweging, naar significante reductie van CO₂-uitstoot. Dit verslag verankert dat goednieuwsverhaal in cijfers en plaatst die cijfers in een context.

De kracht van samenwerking

Belangrijk onderdeel van die context, is goede samenwerking. Duurzaam werken met een mooi en kansrijk product als betonmortel kan niet zonder. Dat is dan ook precies waar de betonmortel-sector op aanstuurt. Want Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen krijgt alleen de impact die het verdient, als we het samen doen.

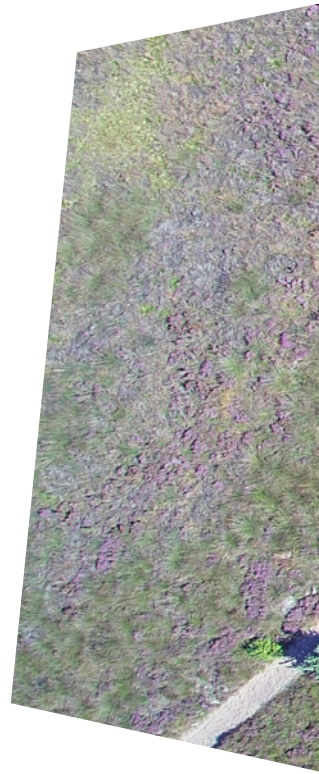
Daarom stimuleert Betonhuis betonmortelfabrikanten zich aan te sluiten bij haar sector Betonmortel.

Die garandeert afnemers kwalitatief hoogwaardig maatwerk, geproduceerd op milieuvriendelijke wijze. Bovendien versterkt de sector klantgerichtheid en agendeert zij het potentieel van duurzaam bouwen bij haar opdrachtgevers. Alle reden dus, om op een stevige sector Betonmortel aan te sturen. Daarnaast is goede samenwerking tussen de bij het bouwproces betrokken partijen van groot belang. Zowel gedurende de ontwerpfase, de bouwphase, de gebruiksfase als bij de sloop

liggen er kansen om per project tot duurzame oplossingen te komen. Die kansen kunnen alleen in samenspraak tussen opdrachtgever, bouwbedrijf, constructeur en toeleverancier worden benut. De keuzes in het ontwerp en de bouwmethode bijvoorbeeld, bepalen voor een groot deel de betonsamenstelling en transporten.

Goed, beter, groen

Kijken we opnieuw specifiek naar de betonmortelindustrie binnen die keten, dan zien we mooie ontwikkelingen. Betonmortelbedrijven leveren een stevige bijdrage aan een groenere bouwsector door verantwoorde inkoop, productie en levering. Zo wordt enerzijds CO₂-uitstoot gereduceerd, anderzijds het gebruik van secundaire grondstoffen geoptimaliseerd.

Bedrijven die van de sector Betonmortel deel uitmaken, leggen hun duurzaamheidsprofiel zorgvuldig vast. Zij presenteren jaarlijks resultaten op het gebied van CO₂-uitstoot (inclusief energieverbruik) en het gebruik van secundaire grondstoffen per geproduceerde m³ betonmortel. Die resultaten vormen samen een zogeheten benchmark, die vergelijkingen binnen de sector mogelijk maakt. Die benchmark krijgt weer vorm in een rapport.

Daarmee is de sector transparant en krijgen we een helder beeld van de kracht en de mogelijkheden van de betonmortelindustrie en haar product.

Hierna gaan we op de belangrijkste conclusies van dat rapport nader in. Bovendien bespreken we enkele andere ontwikkelingen die juist dit moment zo geschikt maken om over het potentieel van betonmortel te spreken.

“Betonmortelbedrijven leveren een stevige bijdrage aan een groenere bouwsector.”

Benchmark en opzet van het instrument

De Benchmark Betonmortel is erop gericht om kennis over de eigen prestaties te verzamelen, vast te leggen en intern verschillende centrales te vergelijken of te vergelijken met betrekking tot landelijke ontwikkelingen. Bovendien kunnen behaalde resultaten zorgvuldig worden gecommuniceerd.

De resultaten van de benchmark worden uitgedrukt in enerzijds CO₂-emissie (het aantal kilogram CO₂ per gemiddelde kubieke meter betonmortel), anderzijds het gebruik van secundaire grondstoffen (gewicht in tonnen en procenten) per centrale.

De meeteenheid (één kubieke meter betonmortel) is overal gelijk om tot een adequate vergelijking te kunnen komen. De volgende parameters bepalen het resultaat per jaar:

- aantal geproduceerde kubieke meters betonmortel per locatie;
- brandstofgebruik van de verschillende voertuigen, zoals truckmixers, pompmixers en schrankladers, die gebruikt zijn bij productie en transport;
- aardgas- en elektriciteitsgebruik;
- grondstofverbruik en type aanvoerend transport;
- het totaal van de verschillende grondstoffen en CO₂ die zijn gebruikt voor productie;
- transportafstanden van de gebruikte transportmiddelen, gerekend vanaf de winplaats of productielocatie.

Sector Betonmortel

De Vereniging van Ondernemingen van Betonmortelfabrikanten in Nederland (VOBN) is de brancheorganisatie van én voor de Nederlandse betonmortelindustrie. De VOBN is als sector Betonmortel aangesloten bij Betonhuis. Het bevorderen van het gebruik van betonmortel vormt voor de vereniging het speerpunt. Betonhuis vertegenwoordigt ruim 110 betonmortelcentrales, samen goed voor de productie van 70% van de in Nederland benodigde hoeveelheid betonmortel. Betoncentrales aangesloten bij Betonhuis beschikken over een landelijk dekkend netwerk, waardoor het aantal gereden kilometers tot een minimum kan worden beperkt. Een betoncentrale aangesloten bij Betonhuis is nooit meer dan 25 kilometer van een bouwplaats verwijderd.

Voordelen betoncentrales aangesloten bij Betonhuis

- zekerheid duurzame productie beton;
- hoogwaardige bijdrage duurzaamheid;
- veiligheid topprioriteit;
- meetbare prestaties (benchmark);
- optimale klantgerichtheid;
- voldoen aan CO₂ prestatieladder.

Kernconclusies benchmark

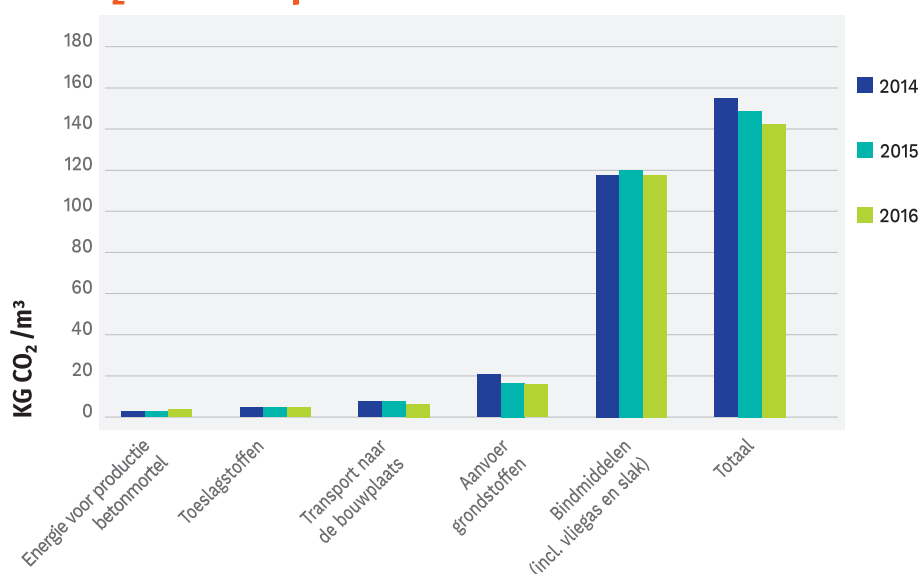
CO₂-emissie stevig afgenomen

De totale CO₂-emissie per gemiddelde geproduceerde m³ betonmortel is in 2016 opnieuw 3% lager dan in het voorgaande jaar⁽¹⁾. Ten opzichte van het referentiejaar 2012 is er zelfs sprake van een reductie van ruim 7%. Door de toegenomen toepassing van CO₂-arme bindmiddelen is ook de uitstoot veroorzaakt door dergelijke bindmiddelen vanaf 2012 met 9% gedaald⁽²⁾.

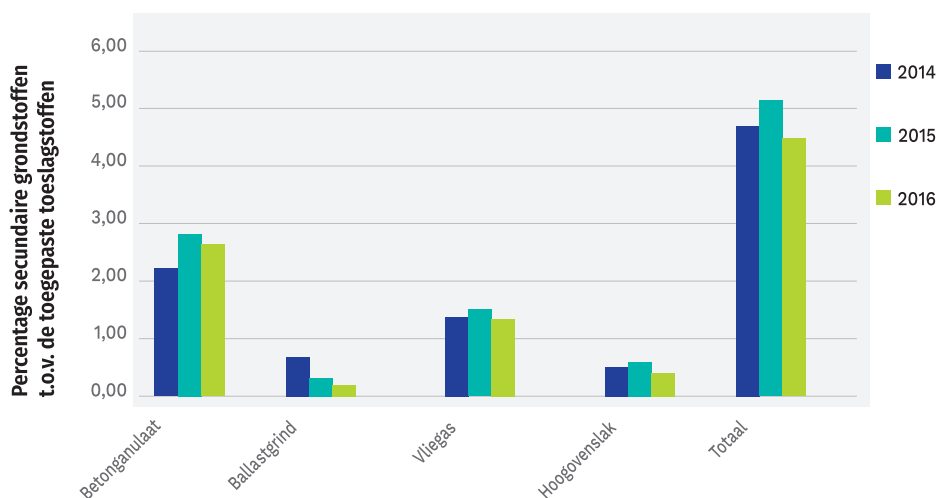
¹ (146,11 kg/m³ in 2016 ten opzichte van 150,57 kg/m³ in 2015).

² In eerste instantie verklaren we die daling door een toename van CEM-III/B en een afname van de toepassing van CEM I, met name in 2014. In het afgelopen jaar echter, zien we behalve een toename van CEM-III/B ook een afname van toepassing van CEM-III/A.

CO₂-emissie per m³ betonmortel

Secundaire toeslagstoffen

Gebruik secundaire grondstoffen gelijkgebleven

Bedrijven die in de sector Betonmortel van Betonhuis actief zijn ondersteunen de inzet van secundaire grondstoffen. Na jaren van groei in de toepassingen ziet de betonmortelbranche nu een stabilisatie. De oorzaken zijn divers. De geschikte hoeveelheid poederkoolvliegias lijkt te stabiliseren en zal de komende jaren mogelijk minder worden. Hoogovencement wordt grotendeels verwerkt en groei is nauwelijks nog mogelijk. Betongranulaat wordt, naast de betonmortelindustrie, ook door andere afnemers gebruikt, waardoor de beschikbaarheid niet onbeperkt is.

„de betonsector heeft kansrijke en duurzame grondstoffen in handen.“

Overige ontwikkelingen en focuspunten

Zuinig en veilig rijden

Chauffeurs werkzaam bij één van de bij Betonhuis aangesloten bedrijven, krijgen training in zuinig en veilig rijden. Dat heeft geweldig positief uitgedrukt. Het aanpassen van de rijstijl blijkt 5 tot 15% brandstofbesparing op te kunnen leveren. Het vermindert bovendien de emissie van CO₂⁽³⁾. De totale emissie CO₂ door energieverbruik bij betonmortelproductie (waar transport toe wordt gerekend), is dan ook met bijna 6% gedaald⁽⁴⁾. Bijkomende gunstige effecten zijn geluidsreductie door het rijden in lagere toerentallen, schonere lucht en een grotere verkeersveiligheid.

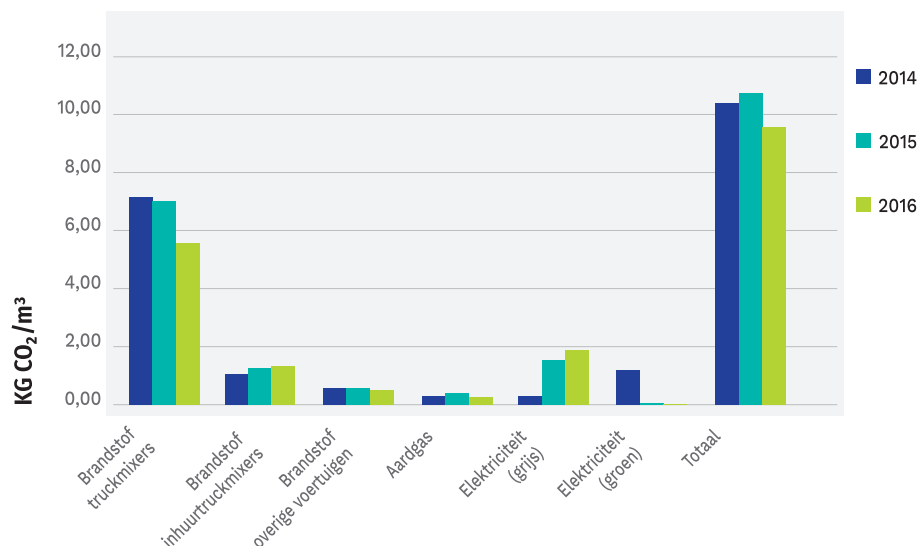
³ Van 6,9 kg/m³ CO₂ in 2015, naar 5,6 kg/m³ in 2016

⁴ Van 25,9 kg/m³ in 2015 naar 24,4 kg/m³ in 2016

Optimale logistiek

Om milieubelasting verder te minimaliseren, werken we ook aan een betere logistiek. Voor het transport van producten en grondstoffen werken veel bedrijven nu modulair. Dat wil zeggen dat er wordt gestreefd naar een optimale inzet van transportmiddelen (over weg, spoor en water) tussen bron van de grondstof, opslag, eventuele bewerkingslocaties en afnemer. Aangesloten bedrijven investeren verder in truckmixers met de schoonste motoren (EURO V / EURO VI); sommigen beschikken over een elektrische truckmixer.

Energieverbruik incl. transport naar de bouwplaats

Veiligheid voorop

Mensen zijn de sleutel tot het succes van veilig produceren en bouwen. Alle bij Betonhuis sector betonmortel aangesloten betoncentrales hebben daarom de wettelijk verplichte RI&E per vestiging. Onveilige situaties en (bijna-)ongevallen worden in kaart gebracht en aangepakt.

practices leren we binnen de vereniging continu van elkaar. Zo vergroten we stap voor stap de veiligheid van de mensen die bij de aangesloten bedrijven werken.

Circulair

Duurzaamheid en circulariteit zijn nauw met elkaar verbonden; ze vormen een gezamenlijke

“Mensen zijn de sleutel tot het succes van veilig produceren en bouwen.”

Met checklists, trainingen en structurele Ferry Slim-veiligheidscommunicatie houdt de betonmortelsector het onderwerp veiligheid steeds bespreekbaar. Door het actief delen van best

verantwoordelijkheid van alle bij de sector betrokken partijen. Levensduur en circulariteit krijgen in dat licht daarom onze volledige aandacht. Het zijn aspecten waarmee beton zich als materiaal kan onderscheiden.

Dat betekent dat niet alleen gebruik van secundaire grondstoffen in de bouwfase onze focus krijgen; ook in de ontwerpfase zal men van circulaire doelstellingen rekenschap moeten geven. Slim ontwerp maakt hergebruik van materialen immers gemakkelijker.

CSC-keurmerk

De Concrete Sustainability Council (CSC) zet zich wereldwijd in voor de verduurzaming van beton. Met het hiervoor ontwikkelde keurmerk geven bedrijven zichtbaar rekenschap van hun ambities op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Het Keurmerk mag alleen worden gevoerd als men voldoet aan strenge eisen ten aanzien van bedrijfsvoering en management, milieuaspecten, sociale aspecten (zoals arbeidsveiligheid) en economische aspecten (zoals integriteit en bedrijfsethiek). Op dit moment zijn er in Nederland drie Certificerende Instanties (CI's) bevoegd om een beoordelingstraject uit te voeren en eventueel te certificeren: KIWA, SKGIKOB en SGS⁵.

De Branchevereniging van Ondernemingen van Betonmortel-fabrikanten in Nederland (VOBN) is al sinds 2012 bij dergelijke certificeringen betrokken. Hun keurmerk BetonBewust vormt grotendeels de basis van het mondiale CSC-certificaat. In 2016 zijn de twee keurmerken geharmoniseerd; sinds 1 februari 2017 is CSC de standaard voor de Nederlandse markt.

⁵ Voor meer informatie, zie respectievelijk www.kiwa.nl, www.skikob.nl en www.sgs.nl

Het certificeringssysteem voor verantwoorde inkoop, productie en levering van beton, is door de autoriteit BREEAM officieel als keurmerk opgenomen. Dit geeft CSC-gecertificeerde bedrijven niet alleen een voordeel bij het leveren van projecten die op zoek zijn naar BREEAM-certificering. Het biedt ook projectontwikkelaars en bouwbedrijven een extra optie om punten te verdienen onder deze methode.

Kijk voor meer informatie op www.csc-nl.nl

Betonhuis

Betonhuis

Sinds 1 december 2017 zijn de drie grootste brancheorganisaties in de Nederlandse betonmarkt verenigd onder een nieuwe koepel. De Bond van Fabrikanten van Betonproducten in Nederland (BFBN), het Cement&BetonCentrum (C&BC) en de Vereniging van Ondernemingen van Betonmortel-fabrikanten in Nederland (VOBN) zijn verder gegaan onder de naam Betonhuis.

Betonhuis is hét aanspreekpunt binnen de sector. De organisatie fungeert als kenniscentrum voor overheden en is expert op het gebied van duurzaam bouwen met beton. Betonhuis richt zich op acht kernactiviteiten, die alle tot doel hebben de sector effectiever en slagvaardiger te maken. Betonhuis staat voor belangenbehartiging van aangesloten leden, voor kennis-ontwikkeling omtrent betontechniek en normering, en voor de promotie van een duurzaam imago van beton.

Verder faciliteert Betonhuis opleidingen en diverse leermiddelen, biedt men ondersteuning bij arbeidsvoorwaarden, adviseert men op het gebied van regelgeving en veiligheid, en kunnen belanghebbenden er terecht voor statistiek en dienstverlening.

Betonhuis vertegenwoordigt 300 bedrijven in verschillende sectoren en is gevestigd in Woerden.

Voor meer informatie:
www.betonhuis.nl